ŠATNÍK
ušij si svůj

E-BOOK

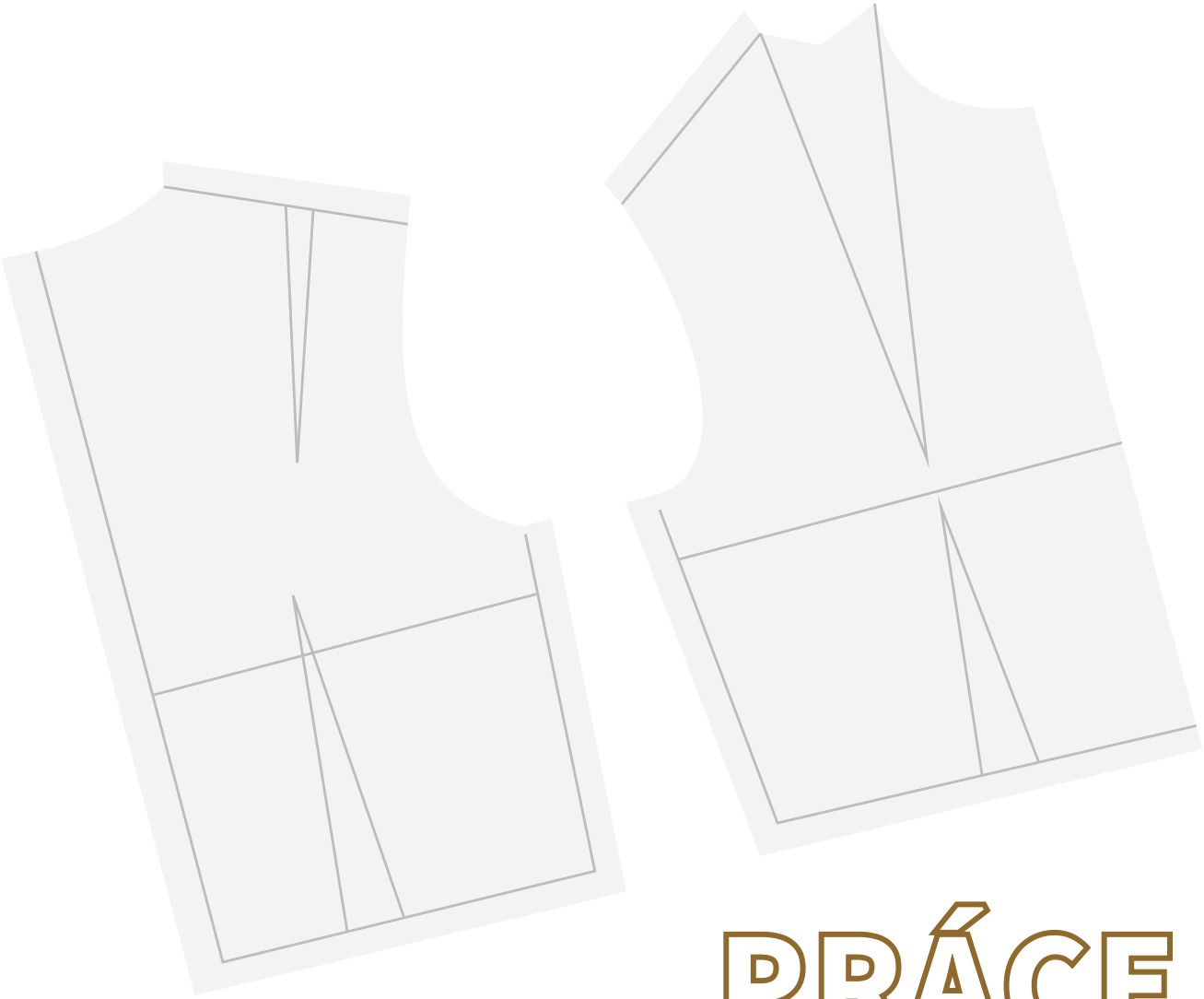

PRÁCE SE STŘIHEM

Tereza Ehrenbergerová | Ušij si svůj šatník

ÚVOD

Střih je základ každého oděvu – ať už šijeme tričko, sukni nebo kalhoty. Aby výsledek odpovídal našim představám a postavě, musíme vědět, jak správně se střihem pracovat.

V tomto e-booku se naučíme, jak:

- připravit PDF střih nebo papírový střih
- vybrat správnou velikost a variantu
- udělat potřebné úpravy podle mír
- překreslit střih na střihový papír nebo perlan
- porozumět značkám, symbolům a poznámkám na střihu

PDF STŘIH

PDF střih vám přijde na e-mail, stačí si ho stáhnout do počítače a vytisknout na klasický papír A4. Práce s nimi je snadná, když víme jak na to.

TISK PDF STŘIHU

- Na tiskárně zvolíme měřítko 100 % (ne „přizpůsobit stránce“!)
- Vždy nejdříve vytiskneme stránku s kontrolním čtvercem (obvykle 5 × 5 cm nebo 10 × 10 cm).
- Zkontrolujeme, že čtverec odpovídá skutečné velikosti.
- Poté vytiskneme celý střih.

SLEPENÍ PDF STŘIHU

- Odstřihneme okraje stránek.
- Spojujeme stránky podle značek.
- Slepujeme lepicí páskou tak, aby linie navazovaly.

ÚPRAVY STŘIHU

- Zaneseme vlastní úpravy podle e-booku č. 3 (např. rozšíření pasu, zkrácení délky).
- Po úpravách si střih překreslíme na perlan nebo střihový papír.
- Můžeme také vystřihnout přímo z PDF, ale překreslení nám umožní střih znovu použít.

PDF STŘIH

VRSTVY A VELIKOSTI

- PDF střih je ve vrstvách – každá čára představuje jinou velikost.
- Doporučujeme zobrazit a vytisknout pouze velikost, kterou šijeme.
- Pokud si chceme porovnat velikosti, můžeme nechat zapnuté i ostatní vrstvy.
- TIP: Střih je vhodný i pro projekci projektorem – promítáme pouze jednu velikost.

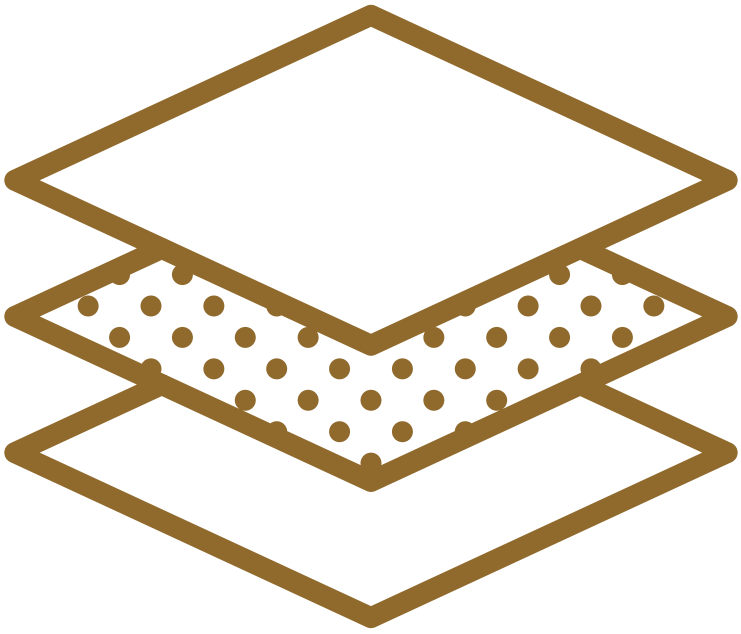

PAPÍROVÝ STŘIH

Tištěný střih nám ušetří čas – nemusíme tisknout a lepit.
Střihové díly se mohou překrývat – šetří se tak papír.
Pokud jsou díly překryté, překreslujeme vždy jen tu část, kterou potřebujeme.

PRÁCE SE STŘIHEM

- Vybereme správnou velikost podle svých mír.
- Najdeme odpovídající čáru (např. 38, 40, 42…).
- Pokud střih obsahuje více variant, řídíme se písmenem z legendy (např. A – krátký rukáv, B – dlouhý rukáv).
- Zaneseme potřebné úpravy střihu.
- Překreslíme vybranou velikost a variantu na střihový papír nebo perlan.

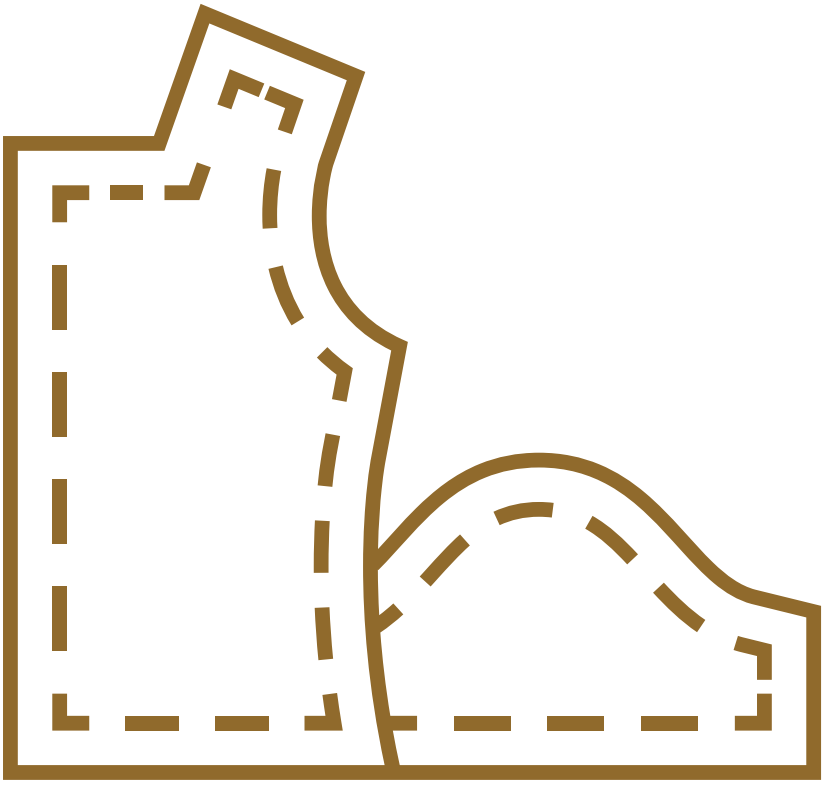

VARIANTY VE STŘIHU

Mnoho střihů obsahuje různé varianty - rukávů, délek, výstřihů apod. Tyto varianty jsou označeny písmeny (A, B, C…) a přímo ve střihu najdeme legendu, co která znamená.

Při překreslování se vždy držíme velikosti a zvolené varianty – čáru příslušné velikosti sledujeme jen tam, kde je značka našeho písmena.

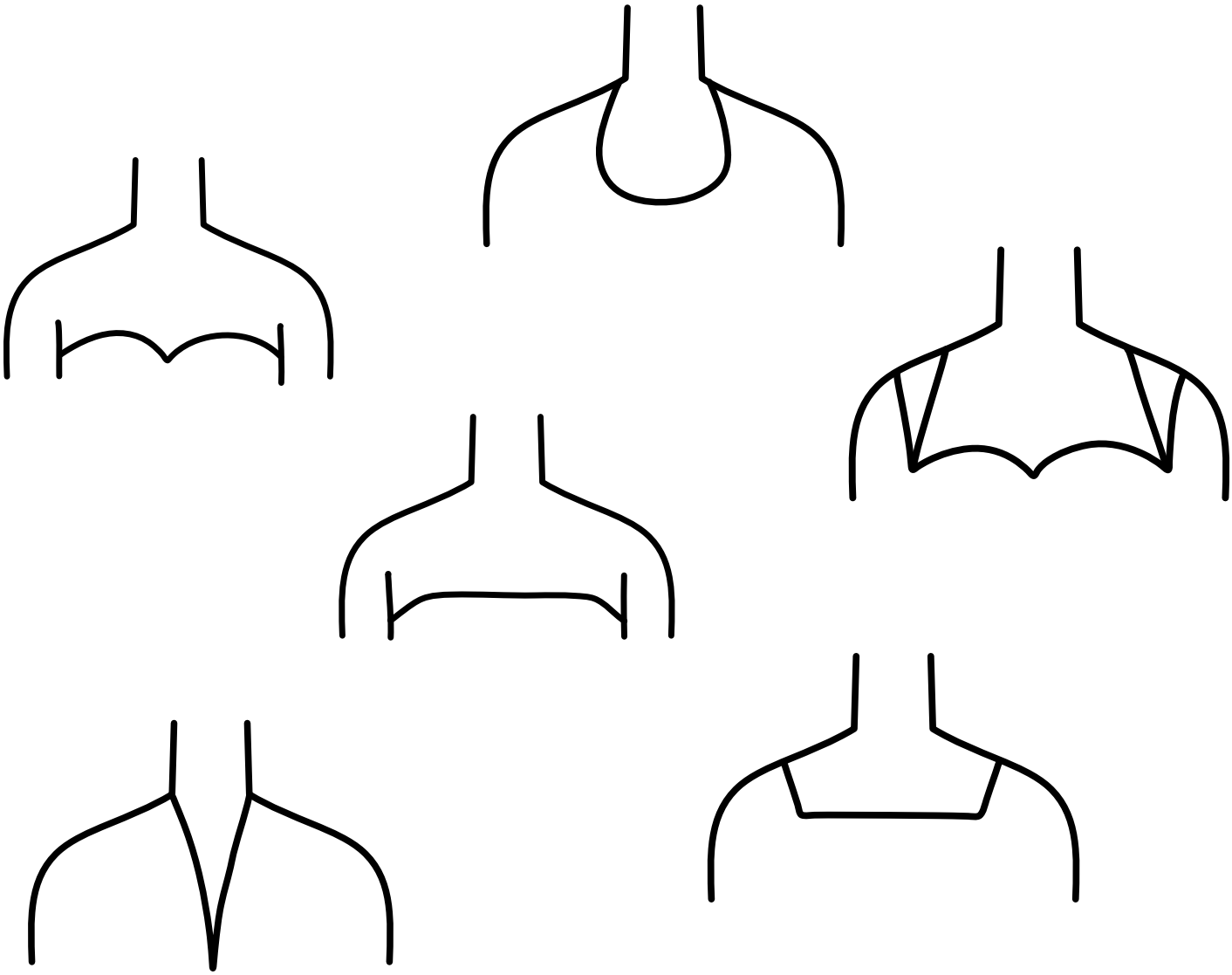

PŘÍDAVKY NA ŠVY A ZÁLOŽKY

Střihy UŠIJ SI SVŮJ ŠATNÍK jsou bez přídavků na švy a přídavků na záložky.

PŘÍDAVEK NA ŠVY

Přídavek na švy je prostor navíc, který přidáváme kolem střihových dílů, aby bylo kde sešívat látku. Pokud šijeme podle střihu bez přídavků, je nezbytné si je přidat ručně při překreslování střihu na papír nebo přímo na látku.

PŘÍDAVEK NA ZÁLOŽKY

Přídavek na založení je to prostor pro založení okraje – např. na spodním lemu trička. Obvykle 2–3 cm.
Je větší než přídavek na švy z důvodu, že pokud bychom založili např. lem sukně pouze o 1 cm, je velmi pravděpodobné, že se nám bude lem kroutit.

POSTUP

- Překreslíme střihový díl bez přídavků na střihový papír nebo perlan.
- Po celé délce obvodu dílu začneme kreslit novou linii – paralelně s původní - v místě švu 1 cm, v místě záložky 2-3 cm.
- Nezkracujeme záševky ani nezaoblujeme rohy – zachováváme přesný tvar.
- Přídavek nekreslíme od oka – vždy si ho změřme a vyznačme v bodech, které pak spojíme.

STŘIHOVÉ ZNAČKY A POJMY

Střih často obsahuje pomocné značky, které nám pomáhají při šití a sesazování dílů.

POJMY VE STŘIHU

- Stříháme na přeložku - Znamená, že střihový díl přiložíme na přeloženou látku a stříháme jednou.
- Stříhat 2× - Potřebujeme 2 stejné díly (např. dva totožné díly sukně).
- Stříhat zrcadlově - Stříháme pravou a levou stranu (např. rukáv nebo nohavici). Můžeme stříhat buď jednotlivě (jeden díl stříháme dle střihu, na druhý díl obrátíme střihový díl naruby) nebo můžeme přeložit látku a střihnout obě vrstvy zároveň.

STŘIHOVÉ ZNAČKY

- Značka přední strany rukávu - Nachází se na přední části rukávové hlavice (většinou malá značka blíže k přednímu švu). Slouží k sesazení se značkou na předním průramku. Díky ní správně určujeme orientaci rukávu a předejdeme jeho otočení nebo kroucení.

- Vrchol rukávové hlavice - Nachází se na středu hlavice rukávu. Slouží k sesazení s náramenicí (ramenním švem) na předním a zadním dílu. Zajišťuje, že rukáv sedí přesně ve středu ramene.

- Pomocné značky pro vsazení rukávu - Jsou po obou stranách hlavice mezi vrcholem a značkami průramku. Pomáhají rovnoměrně rozdělit rukáv do průramku – zejména u nařasených nebo všívaných rukávů.

- Značka pro zkrácení/prodloužení rukávu - Nachází se přibližně v polovině délky rukávu, vodorovně napříč střihem. Umožňuje prodloužit nebo zkrátit rukáv podle délky paže (např. při drobnější nebo vyšší postavě).

- Značka pasu - Označuje přirozenou pasovou linii na předním i zadním dílu. Pomáhá při kontrole délky oděvu, přizpůsobení výšky pasu, tvarování střihu. Slouží také jako vodítko pro sesazení záševků nebo vsazení sukně.

- Značky pro zkrácení/prodloužení podle výšky postavy - Bývají dvě: jedna nad pasem, druhá pod pasem. Slouží k proporcionální úpravě délky trupu u vyšších nebo nižších postav.

- Značka kolen - Nachází se na předním i zadním dílu nohavic. Umožňuje správně určit polohu kolen pro úpravy nebo zdobení (např. kolenní švy, záševky, nařasení). Slouží i při zkoušení – vidíme, jestli kolena sedí na svém místě.

- Značka pro prodloužení/zkrácení nohavic - Umístěna většinou v oblasti mezi kolenem a rozkrokem nebo mezi kolenem a lemem. Slouží ke konstrukčnímu prodloužení/zkrácení nohavic bez narušení proporcí střihu.

- Značka pro rozšíření/zúžení nohavic - V některých střizích bývá označena linie, podle které lze přidat nebo ubrat šířku v oblasti lýtka nebo kotníku.

- Značky pro sesazení vnitřních a bočních nohavic - Pomáhají správně spojit přední a zadní nohavici na vnitřním a bočním švu. Důležité hlavně u kalhot se složitější konstrukcí (např. se záševky, sedlem, kapsami). Zajišťují, že nohavice nebudou přišitá „křivě“ nebo nesymetricky.

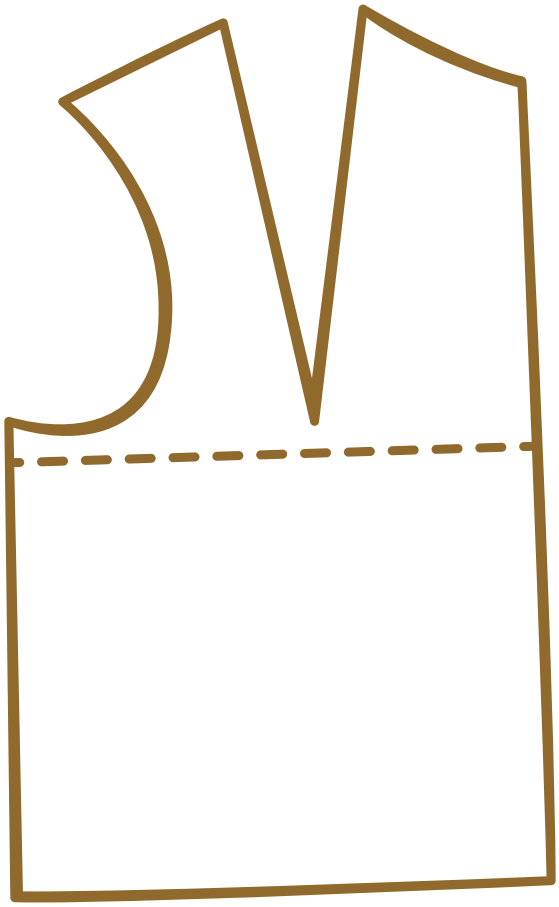

Tento e-book vytvořila Tereza Ehrenbergerová, lektorka šití, autorka střihů Dnes šiju a zakladatelka projektu UŠIJ SI SVŮJ ŠATNÍK. Věnuje se praktickému šití pro začátečníky, zaměřuje se na jednoduchost, pochopitelnost a radost z tvorby.

Tento materiál je autorským dílem a je určen výhradně pro osobní potřebu čtenáře. **Jakékoli šíření, kopírování, úpravy nebo další komerční využití bez písemného souhlasu autora jsou zakázány.**

Děkuji, že respektujete mou práci a pomáháte udržovat férové prostředí mezi tvůrci.

dnes šiju

www.dnessiju.cz
dnessiju@dnessiju.cz
Najdete nás také na Facebooku a Instagramu.